

NOGMAALS DUIVENHOKKEN

In mijn laatste column beloofde ik terug te komen op het belang van een goed hok. Afgelopen week op de beurs in Houten werd ik door meerdere liefhebbers aangesproken om dat binnenkort dan maar eens te doen. Ik heb in 2014 al eens een column geschreven over huisvesting van duiven en zal een gedeelte van deze column overnemen omdat dit dezelfde materie is die niet is veranderd.

Gedeelte column 2014

Er wordt gigantisch veel geld uitgegeven aan duiven, voer en allerlei supplementen maar hokken zijn vaak een ondergeschoven kindje. Ik denk echter dat een goed hok de hoeksteen is voor succesvolle duivensportbeleving. Zonder een goed hok is mijn inziens succesvolle duivensport niet mogelijk. Ik hanteer al jaren de uitspraak: "een goede duif op een slecht hok wordt uiteindelijk ook een slechte duif". Nadat Jos Voortman van de Koerier in 2006 een duivenfilm maakte waarin mijn hok en dat van Mari Rietveld werden getoond is de term "van Zon hok" ontstaan. Een "van Zon hok" is een hok waar de duiven plezierig en gezond wonen en waar het voor de liefhebber zelf ook goed toeven is. Dat alles komt door de perfecte verluchting. Sinds 2006 ben ik door veel duivenliefhebbers gevraagd om eens naar hun hok te komen kijken. Veel fabriekshokken zijn simpel weg slechte hokken.

Verluchting essentieel

Althans de hokken zijn prima gebouwd, maar niet geschikt als huisvesting voor sportduiven. Deze hokken hebben vaak een dak van betonnen sneldekkers en aan de voor en achterkant een verluchtungsstrook van 6 a 10 cm. Dit zijn ook de meest voorkomende hokken in Nederland en vaak wordt daar slecht en onregelmatig op gepresteerd. Deze hokken hebben eigenlijk helemaal geen enkele verluchting. De bedenkers van deze hokken hebben dan ook geen goede verluchting filosofie gehad. Ze gaan er kennelijk van uit dat de strook aan de voorkant van het hok een luchtstroom tot stand brengt over het plafond naar de strook aan de achterkant van het hok. Dat is leuk bedacht maar zo werkt lucht verplaatsing niet. Als een krachtige wind bijvoorbeeld aan de achterkant op het hok staat zal de wind met grote kracht door de verluchtungsstrook het hele hok binnen worden geblazen. In het hok ontstaat dan een bepaalde overdruk want de lucht kan er nooit zo snel meer uit als dat hij er wordt in geblazen. Er is dan geen sprake van verluchting maar overdruk beluchting en zo gaat dat met de meeste fabriekshokken. Op zo'n hok

krijg je bij een beetje wind vaak een koude nek want de wind slaat als het ware het hok in. Als je op een hok komt en je voelt de wind via je nek het hok inblazen dan ben je dus op een fout hok.

Er zijn vele wegen naar Rome en dus ook meerdere manieren om een goed hok te creëren. Ik zal het in deze column echter alleen over een "van Zon" hok hebben. Een "van Zon hok" heeft de verluchting boven het plafond. Dat kan met oud Hollandse dakpannen aan weerszijde maar het kan ook met golfplaten. Ik adviseer altijd golfplaten omdat dit de simpelste en goedkoopste oplossing is. Ik heb in de loop der jaren al heel wat liefhebbers gelukkig gemaakt door mijn advies om het dak te veranderen. Een goed hok heeft boven het plafond een open ruimte aan de voor en achterkant. Blaast de wind tegen de voorkant van het hok dan komt daar de wind naar binnen en vliegt er net zo snel aan de achterkant weer uit. Er ontstaat dus eigenlijk een soort stofzuiger boven het plafond. Boven het plafond mag het dus waaien, maar niet in het hok. Alle stof en vuile lucht - dat door het gefladder van de duiven opstijgt - wordt dus als het ware opgezogen door de wind die boven het plafond waait. Nogmaals boven het plafond mag het waaien maar niet in het hok. Als we de zon op de vloer hebben schijnen zal de zon de vloer verwarmen, de lucht zal op stijgen en verdwijnen door het plafond. Zo creëren we dus een goede verluchting. Een vloerverwarming (50/80 watt de meter) vind ik onontbeerlijk. Als we geen zon hebben (of tijdens de nacht) zal de verluchting door de vloerverwarming gewoon door gaan. Het hok wordt niet echt verwarmt maar de aanwezige lucht in het hok wordt in beweging gezet en verdwijnt door het plafond. Een mooi voorbeeld van een goede verluchting hoorde ik een aantal jaren terug. Ik had een vader en zoon combinatie het advies gegeven een "van Zon dak" op hun hok te plaatsen. Het oude hok beviel niet het rook er altijd muf en voelde altijd klam en benauwd aan, de verluchting deugde dus niet. Op een zaterdag begonnen de twee aan hun klus. Toen ze het oude dak van het hok gesloopt hadden en het hok dakloos was begon het te regenen en niet te weinig ook. De twee konden niet anders dan door werken en aan de eind van de middag hadden ze de klus geklaard. Het nieuwe dak zat er op maar het hok stond letterlijk vol met water. Nadat ze het water er uitgedweild hadden verlieten ze het hok. De volgende morgen ging de vader kijken of het hok al wat op gedroogd was. "Martin",

zei hij later dol enthousiast door de telefoon "het hok is nu al (na enkele uren drogen) droger dan dat het ooit geweest is en ruikt heerlijk, geen mufte hok lucht meer". De duiven begonnen na enkele dagen ook vaak veel dons te gooien en dat is een teken van een goede hok verbetering. Als er ruimte is prefereer ik ook een open ren voor het hok. Een ren waar alleen de voorkant van open is. De duiven kunnen en zullen dan heel veel buiten vertoeven en dat is de duiven dan ook aan te zien. Duiven die dagelijks in een ren (dus buiten) kunnen vertoeven zien er vele malen beter uit dan hun soort genoten die altijd binnen zitten.

Tot zover het gedeelte uit de column uit 2014.

Meer en meer komt de laatste jaren het inzicht dat golfplaten op een duivenhok met een open voor en achterkant zo gek nog niet zijn. Ik kreeg dat inzicht in begin jaren 70 en zal vertellen hoe mij dat overkwam. Mijn ouders woonden in IJsselstein en ik was enkele jaren getrouwd en ik woonde toen in Ammerstol. Bijna ieder weekend bezochten mijn vrouw en ik mijn ouders. Ik had duiven in Ammerstol en speelde daar in combinatie met Han te Hennepe. Mijn vader had een hokje van 4 meter in de tuin van mijn ouderlijk huis staan. In die tijd werden de meeste duivenhokken gebouwd door de firma Koudstaal uit Lekkerkerk. De oudere liefhebbers onder ons weten dat nog wel. Deze duivenhokken fabrikant had eigenlijk maar twee type hokken. Het zgn. lessenaardak model en zadeldak model. Het zadeldak model werd geleverd met kleine dakpannen de zgn. tuile du nord pannen. Mijn vader had een lessenaardak met asbest golfplaten. In hun streven om een perfect hok af te leveren werden de golfplaten aan de achterkant en zijkanten afgesloten met een windveer. Het hok van mijn vader stond op het zuidwesten en was op zijn best als de wind uit het oosten kwam en achter op het hok stond. Mijn vader zette dan de ramen open en de duiven werden dan perfect belucht. Met zuidwesten wind was het hok eigenlijk gewoon slecht. De ramen konden dan niet open want de wind blies dan de weduwnaars uit de broedbakken. Als de ramen dicht waren werd er volop wind onder de voorkant van de golfplaten geblazen en die wind kon niet meer weg. Er werd op dat hok dan ook heel onregelmatig gevlogen. Toen was er begin jaren 70 een bizarre storm. Die storm liet een spoor van vernieling achter door heel Nederland. Het hok van mijn vader was door die storm van zijn poeren gewaaid een stond achterover. De wind had de windveer ook te pakken gekregen en die was helemaal foetsie. Die zaterdag erop heb ik samen met mijn vader en mijn broertjes het hok uit elkaar gehaald en weer herplaatst op de poeren. Na afloop miste we alleen de windveren nog en die besloten we de week erop te gaan maken. Toen ik die volgende zaterdag bij mijn vader aan de gang wilde gaan liep ik eerst nog even met hem mee het hok in. Er stond de hele week al een harde Zuidwesten wind en de ramen waren al die tijd gesloten geweest. Dat was normaal met de windveer op de golfplaten een slechte periode voor de duiven. Ik wist nu echter niet wat ik zag, de duiven zagen er supermooi uit en hadden krijtwitte neuzen. In het hok stonk het niet meer en het voelde ook voor mij perfect aan. De wind

waaide onder de golfplaten aan de voorkant erin en aan de achterkant er gelijk weer uit. Alles speelde zich af net onder de golfplaten en ver boven de duiven. De windveer is er nooit meer op gekomen en ik had mijn lesje geleerd. We zien hetzelfde principe van een "van Zon hok" ook al jaren bij grote koeienstallen. Alle ingewikkelde systemen zijn verdwenen. De koeien staan uit de wind achter een muur van 3 meter hoog en dan soms wat wind breek gaas in de winter maar in de zomer niets. Gewoon vanaf de muur tot het dak niets. De wind waait over de koeien heen en tussen de muur en het dak is niets anders dan een grote open ruimte. Zuurstof, zuurstof en nog eens zuurstof hetzelfde principe wat ik hanteer voor duivenhokken.

martinvanzonhetspoor@hotmail.nl

SUPPORT CASPER

Sjaak de Koning is tbv de bekende Stichting Casper bezig met een bonnenveiling van prominente liefhebbers. Slechts 7% van de mensen met een alvleesklierkanker hebben kans op herstel. Dat moet meer, vandaar deze brede fondsenwerving waar, op initiatief van Sjaak, de duivensport haar bijdrage aan wil geven. Deze bonnenveiling gaat deze week van start op gps-auctions. Tachtig prominente liefhebbers uit binnen en buitenland, waaronder Albert Derwa, Leo Heremans, Bas & Gerard Verkerk, Cor de Heide, Jan Hooymans etc. hebben een bon geschonken. Op deze manier leveren zij een bijdrage voor het noodzakelijke onderzoek om te komen tot een verbetering van de levenskansen voor deze groep van patiënten. Voor u dus de kans om een bon van een topliefhebber te verkrijgen en u helpt direct uw medemens om zijn/haar levenskansen weer te laten stijgen!

